

การศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนวิชาการเปรียบเทียบวิธีวิจัยระดับมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

A study of the Content and Methods of Teaching, Master of Research

Methodology, Mahamakut Buddhist University

บุญร่วม คำเมืองแสน*

พระสุทธิสารเมธี**

พระมหามหวินทร์ ปุริสุตโตโม***

กฤตสุขชิน พลเสน****

สันติราษฎร์ พวงมณี*****

วันรับ 19 / เมษายน / 2566

ตรวจสอบ 27 / เมษายน / 2566

ตอบรับ 31 / เมษายน / 2566

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนระเบียบวิธีวิจัย 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อเนื้อหาที่สอน วิธีการสอน ผลการเรียนรู้การสอน และความสามารถในการนำไปใช้ 3) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อเนื้อหาที่สอน วิธีการสอน ผลการเรียนรู้การสอน และความสามารถในการนำไปใช้ ในวิชาการเปรียบเทียบวิธีวิจัยระดับมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยได้เลือกกลุ่มประชากร ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา จำนวน 77 รูป/คน เครื่องมือวิจัย

* รองศาสตราจารย์, สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

E-mail: boonruam.ka@mbu.ac.th, Tel: 082-2532282

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์, สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์, สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

**** อาจารย์สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

***** อาจารย์สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมได้แก่ แบบสอบถาม โทรศัพท์มือถือ แบบบันทึก กล้องถ่ายรูป แล้วตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

ระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อเนื้อหาและวิธีการสอนระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้ 1) ด้านการศึกษา เนื้อหาที่สอน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยในแต่ละข้อได้ดังนี้ คือ ด้าน การตั้งสมมติฐานการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ ด้านการกำหนดปัญหา การตั้งหัวข้อเรื่อง การทบทวนวรรณกรรม การตั้งวัตถุประสงค์ รองลงมาได้แก่ ด้านอธิบายความหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย อธิบายความแตกต่างการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ ตามลำดับ 2) ด้านวิธีการสอน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยในแต่ละข้อได้ดังนี้ คือ ด้านสอนแบบบรรยาย รองลงมาได้แก่ ด้านการสอนตามเอกสารประกอบการสอน/ตำรา ด้านการสอนแบบเชิงปฏิบัติการ ด้านการสอนแบบใช้สื่อ Power Point ประกอบการบรรยาย ส่วนด้านการสอนโดยวิธี Online ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีเนื้อหาและวิธีการสอนวิชาการระเบียบวิธีวิจัย ทั้ง 4 ด้าน จากการศึกษา พบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านการศึกษาเนื้อหา ด้านผลการเรียนการสอน ด้านความสามารถในการนำไปใช้ และด้านวิธีการสอน ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าเนื้อหาการสอนควรมีเอกสารประกอบการเรียนให้มากกว่านี้ ควรแนะนำให้นักศึกษาค้นคว้าจากเอกสารสื่อออนไลน์เพื่อความเข้าใจในเนื้อหาที่สอนได้มากขึ้น มหาวิทยาลัย ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มของนักศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะงานวิจัยให้มากขึ้น โดยจัดสัมมนาทักษะงานวิจัยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ศึกษามากขึ้น ในส่วนของการประเมินผลการเรียนการสอน ผู้สอนมีความยุติธรรม ประเมินตามความเป็นจริง ควรให้คำแนะนำปรึกษาอย่างดีแก่นักศึกษา มหาวิทยาลัย ควรส่งเสริมงานวิจัยอย่างจริงจัง จัดให้มีการสัมมนาวิชาการเพื่อให้นักศึกษาได้เผยแพร่งานวิจัยของตนเองได้ และเป็นการส่งเสริมงานวิจัยครั้งต่อไปได้อย่างดียิ่ง

คำสำคัญ : ศึกษาเนื้อหา, วิธีการสอน, ระเบียบวิธีวิจัย

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study contents and methods of teaching research methodology, 2) to study students' opinions towards contents, teaching methods, learning outcome and application of research methodology, and 3) to compare the students' opinions towards contents, teaching methods, learning outcome and application of research methodology in graduate study of Mahamakut Buddhist University. 77 students in Buddhism and Philosophy Program were the populations used in the study. The instruments used in

data collection consisted of questionnaires, mobile phone, recorder, and camera. The data were analyzed by content analysis.

The results of the study found that:

Student opinion level towards the content and methods of teaching research methodology as follows: 1) Education content taught, the overall level is very good. When the averages are sorted from least to greatest for each item as follows: qualitative and quantitative research hypothesis problem determination setting a topic literature review setting objectives followed, 2) Explaining the meaning of research, research method, research report writing Explain the differences in qualitative and quantitative research, respectively.

The students' opinions towards contents, teaching methods, learning outcome and application of research methodology were at a high level overall. In aspect, the highest level was on contents, followed by learning outcome, application and teaching methods respectively.

The suggestions obtained from the study were; supplementary handouts should be more available, students should encouraged and advised to study from other sources, students should be worked in group to gain research skills, research seminar should be arranged regularly to increase students' experience and knowledge, the learning evaluation should be fair and accurate, students should have suggestions timely, and students should be encouraged and supported to do researches and publicize their works in national and international symposiums.

Keywords: study contents, teaching methods, research methodology

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเป็นสถาบันระดับอุดมศึกษา ประกอบไปด้วย 7 วิทยาเขต 3 วิทยาลัย ดำเนินการจัดการเรียนการมีทั้งหมด 4 คณะ และ 1 บัณฑิตวิทยาลัย ได้แก่ คณะศาสนาและปรัชญา คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย ได้เปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ดำเนินการเปิดการเรียนการสอน จำนวน 4 สาขาวิชา 7 หลักสูตร ได้แก่ 1) สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา ระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต 2) สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา ระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต 3) สาขาวิชาการปกครองระดับมหาบัณฑิต และ 4) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต ซึ่งหลักสูตรทั้ง 7 นี้ มีรายวิชาบังคับที่

นักศึกษาจะต้องศึกษา ได้แก่รายวิชาระเบียบวิธีวิจัย โดยแต่ละสาขาจะเน้นการวิจัยเกี่ยวกับสาขาวิชาที่ศึกษาเป็นหลัก ส่วนรูปแบบการทำวิจัยเป็นไปตามคู่มือของบัณฑิตวิทยาลัย แต่รูปแบบการสอนเป็นไปตามองค์ความรู้ของผู้สอน ข้อแตกต่างของการทำวิจัยก็มีความเข้มข้นและรูปแบบเนื้อหาที่แตกต่างกันระหว่างระดับมหาบัณฑิตและระดับดุษฎีบัณฑิต(คู่มือการเขียนวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์,บัณฑิตวิทยาลัย มจร,2560:6)

รายวิชาระเบียบวิธีวิจัย ในระดับมหาบัณฑิต เป็นรายวิชาบังคับที่นักศึกษาจะต้องเรียน ซึ่งขอข่ายรายวิชา คือ “ทฤษฎีวิธีวิจัย โดยเน้นศึกษาวิจัยด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พร้อมทั้งทำวิจัยตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย” สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นได้แก่การกำหนดขอข่ายรายวิชาที่กว้างเกินไป ทำให้นักศึกษาที่ไม่มีความรู้พื้นฐานการวิจัยมาก่อน หรือจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่มีพื้นฐานแตกต่างกัน เกิดความยากลำบากในการคิดประเด็นหัวข้อวิจัย อีกประการผู้สอนในรายวิชานี้ มีความรู้และประสบการณ์ที่ต่างกัน การกำหนดประเด็นในการศึกษาจึงมีความแตกต่างกันว่าอะไรควรสอนก่อนสอนหลัง เช่น การกำหนดหัวข้อวิจัย อาจารย์ผู้สอนบางท่านกำหนดให้นักศึกษาทบทวนวรรณกรรมในเรื่องที่สนใจ ทำความเข้าใจวิเคราะห์แล้วจึงตั้งหัวข้อเพื่อทำการวิจัยนำไปสู่การแก้ปัญหา บางท่านไม่ต้องทบทวนงานวิจัยก่อน เพียงเห็นสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นโดยปรัชญาประจักษ์นิยม แล้วให้นักศึกษากำหนดตั้งหัวข้อประเด็นปัญหาที่ต้องการทำวิจัย แล้วค่อยไปทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทีหลัง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “ศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนวิชาระเบียบวิธีวิจัยระดับมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” เพื่อศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนระเบียบวิธีวิจัย และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อเนื้อหาที่สอน วิธีการสอน ผลการเรียนรู้การสอน และความสามารถในการนำไปใช้ ในวิชาระเบียบวิธีวิจัยระดับมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนายิ่งๆ ขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนระเบียบวิธีวิจัย
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อเนื้อหาที่สอน วิธีการสอน ผลการเรียนรู้การสอน และความสามารถในการนำไปใช้
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อเนื้อหาที่สอน วิธีการสอน ผลการเรียนรู้การสอน และความสามารถในการนำไปใช้ ในวิชาระเบียบวิธีวิจัยระดับมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) มีประเด็นที่จะทำการศึกษา ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1) ศึกษาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย

- 2) ศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ
- 3) ศึกษาการกำหนดปัญหา การตั้งหัวเรื่องและการทบทวนวรรณกรรมในการวิจัย
- 4) ศึกษาสมมติฐานการวิจัย
- 5) ศึกษาการกำหนดตัวแปรในการวิจัย
- 6) ศึกษาการออกแบบการวิจัย
- 7) ศึกษาการวัดกับวิธีการทางสถิติ
- 8) ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 9) ศึกษาการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 10) ศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูล
- 11) ศึกษาการเขียนรายงานการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา จำนวน 77 รูป/คน

ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2563 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2563

ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ 1) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม 2) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 3) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด และ 4) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 72.7, ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 45 – 54 ปี ร้อยละ 42.9, ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบระดับปริญญาตรีสาขาวิชาปรัชญา ร้อยละ 54.5, ประกอบอาชีพค้าขายเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.7

ผลการวิเคราะห์ ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญาต่อการศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนวิชาการระเบียบวิจัยระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

1) ด้านการศึกษาเนื้อหาที่สอน จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อการศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนวิชาการระเบียบวิจัยระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านการศึกษาเนื้อหาที่สอน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.93) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับดีมากทั้งสิ้น เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยในแต่ละข้อได้ดังนี้ คือ ด้านการตั้งสมมติฐานการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณมีความชัดเจน และ ด้านการกำหนดปัญหา การตั้งหัวข้อเรื่อง

การทบทวนวรรณกรรม การตั้งวัตถุประสงค์อธิบายเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากัน (4.19) รองลงมา ได้แก่ ด้าน อธิบายความหมายของการวิจัยมีความชัดเจน และด้านวิธีดำเนินการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย อธิบายขั้นตอนได้อย่างละเอียดถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (4.17) ส่วนด้านอธิบายความแตกต่างการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณได้อย่างชัดเจนมีความเฉลี่ยน้อยที่สุด (4.16) แสดงให้เห็นว่านักศึกษาให้ความสนใจในด้านการศึกษาเนื้อหาได้ดีมากในทุกข้อ

2) ด้านวิธีการสอน จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อการศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนวิชาการเปียบวิจัยระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านวิธีการสอนโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 3.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสี่ข้ออยู่ในระดับดีมาก มีเพียงหนึ่งข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยในแต่ละข้อได้ดังนี้ คือ ด้านสอนแบบบรรยาย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (4.19) รองลงมาได้แก่ ด้านการสอนตามเอกสารประกอบการสอน/ตำรา มีค่าเฉลี่ย 4.12, ด้านการสอนแบบเชิงปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ย 4.01, ด้านการสอนแบบใช้สื่อ Power Point ประกอบการบรรยาย มีค่าเฉลี่ย 3.81 ส่วนด้านการสอนโดยวิธี Online มีความเฉลี่ยน้อยที่สุด (2.96) ตามลำดับแสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความเข้าใจในด้านการสอนในระดับดีมาก

ผลการวิเคราะห์ ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรศาสนาสตมมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญาต่อการศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนวิชาการเปียบวิจัยระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการศึกษาเนื้อหาที่สอน ด้านวิธีการสอน ด้านผลการเรียนการสอน และด้านความสามารถในการนำไปใช้ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านการศึกษาเนื้อหา ด้านผลการเรียนการสอน ด้านความสามารถในการนำไปใช้ และด้านวิธีการสอน ตามลำดับ ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยเป็นรายด้านดังนี้

1) ด้านการศึกษาเนื้อหาที่สอน จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อการศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนวิชาการเปียบวิจัยระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านการศึกษาเนื้อหาที่สอน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.93) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับดีมากทั้งสิ้น เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยในแต่ละข้อได้ดังนี้ คือ ด้านการตั้งสมมติฐานการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณมีความชัดเจน และ ด้านการกำหนดปัญหา การตั้งหัวข้อเรื่อง การทบทวนวรรณกรรม การตั้งวัตถุประสงค์อธิบายเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากัน (4.19) รองลงมา ได้แก่ ด้าน อธิบายความหมายของการวิจัยมีความชัดเจน และด้านวิธีดำเนินการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย อธิบายขั้นตอนได้อย่างละเอียดถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (4.17) ส่วนด้านอธิบายความแตกต่างการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณได้อย่างชัดเจนมีความเฉลี่ยน้อยที่สุด (4.16) แสดงให้เห็นว่านักศึกษาให้ความสนใจในด้านการศึกษาเนื้อหาได้ดีมากในทุกข้อ

2) ด้านวิธีการสอน จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อการศึกษานี้อาและวิธีการสอนวิชาการเปรียบเทียบระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านวิธีการสอนโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 3.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสี่ข้ออยู่ในระดับดีมาก มีเพียงหนึ่งข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยในแต่ละข้อได้ดังนี้ คือ ด้านสอนแบบบรรยาย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (4.19) รองลงมาได้แก่ ด้านการสอนตามเอกสารประกอบการสอน/ตำรา มีค่าเฉลี่ย 4.12, ด้านการสอนแบบเชิงปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ย 4.01, ด้านการสอนแบบใช้สื่อ Power Point ประกอบการบรรยาย มีค่าเฉลี่ย 3.81 ส่วนด้านการสอนโดยวิธี Online มีความเฉลี่ยน้อยที่สุด (2.96) ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความเข้าใจในด้านการเรียนการสอนในระดับดีมาก

3) ด้านผลการเรียนการสอน จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อการศึกษานี้อาและวิธีการสอนวิชาการเปรียบเทียบระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านผลการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับดีมากทั้งสิ้น เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยในแต่ละข้อได้ดังนี้ คือ ด้านนักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าข้อมูลได้อย่างอิสระ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (4.3) รองลงมาได้แก่ ด้านนักศึกษายอมรับว่ามนุษย์เป็นผู้มีปัญญาและเหตุผล มีค่าเฉลี่ย 4.22, ด้านสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ย 4.18, ด้านมีวิจารณ์ญาณในการเสพข้อมูลต่างๆ อย่างมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ย 4.13 ส่วนด้านนักศึกษามีความระมัดระวังต่อความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้น มีความเฉลี่ยน้อยที่สุด (4.01) ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความเข้าใจในด้านการเรียนการสอนในระดับดีมาก

4) ด้านความสามารถในการนำไปใช้ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อการศึกษานี้อาและวิธีการสอนวิชาการเปรียบเทียบระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านความสามารถในการนำไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับดีมากทั้งสิ้น เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยในแต่ละข้อได้ดังนี้ คือ ด้านนักศึกษาเป็นผู้มีเหตุผลมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (4.16) รองลงมาได้แก่ ด้านนักศึกษาสามารถเข้าระบบเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ย 4.10, ด้านนักศึกษาสามารถแยกแยะปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย 4.06, ด้านนักศึกษามีระบบการคิดที่เป็นขั้นตอนและเหตุผล มีค่าเฉลี่ย 4.01 ส่วนด้านนักศึกษามีระเบียบวินัยมากขึ้น มีความเฉลี่ยน้อยที่สุด (3.96) ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความสามารถในการนำไปใช้ ในระดับดีมาก

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการศึกษานี้อาและวิธีการสอนวิชาการเปรียบเทียบระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ อาชีพ แตกต่างกัน

1) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการศึกษานี้อาและวิธีการสอนวิชาการเปรียบเทียบระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t – test พบว่า ระหว่างเพศชาย กับเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการศึกษานี้อาและวิธีการสอนวิชาการเปรียบเทียบ

1) ด้านการเนื้อหาที่สอน

ปัญหา นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชานั้นมีความทันสมัย เหมาะสมกับสาขาที่เรียน เป็นวิชาที่น่าสนใจ สาระเนื้อหาดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ แต่ควรให้มีเนื้อหาที่อธิบายความได้ชัดเจนขึ้น เข้าใจง่ายขึ้น มีขั้นตอนที่เหมาะสมของเนื้อหา โดยถ้าเป็นแบบเนื้อหาตามหนังสือที่เหมาะสมกับการบรรยายจะเป็นผลดีมาก **ข้อเสนอแนะ** ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าเนื้อหาการสอนควรมีเอกสารประกอบการเรียนให้มากกว่านี้ ควรแนะนำให้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารสื่อออนไลน์เพื่อความเข้าใจในเนื้อหาที่สอนได้มากขึ้น

2) ด้านวิธีการสอน

ปัญหา ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นส่วนของผู้สอน มีการสอนที่แทรกประสบการณ์ดีมาก ทำให้เข้าใจได้ความรู้ มีความเป็นกันเอง มีการเอาสื่อใหม่ๆ มาสอนเสมอ และผู้สอนมีความเอาใจใส่กับผู้เรียนเป็นอย่างดี ส่วนของกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนมีกิจกรรมที่หลากหลาย ส่วนของปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน ผู้สอนมีส่วนช่วยกระตุ้นการสอนให้กับนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ความรู้และนำไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะ มหาวิทยาลัยควรเข้ามามีส่วนร่วมกับกลุ่มของนักศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะงานวิจัย โดยจัดสัมมนาทักษะงานวิจัยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ศึกษามากขึ้น

3) ด้านผลการเรียนการสอน

ปัญหา ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า นักศึกษาไม่สามารถแก้ไขข้อผิดพลาดได้ อาจารย์ผู้ควบคุมไม่แนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาให้ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ ในส่วนของการประเมินผลการเรียนการสอน ผู้สอนมีความยุติธรรม ประเมินตามความเป็นจริง ควรให้คำแนะนำปรึกษาอย่างดีแก่นักศึกษา

4) ด้านความสามารถในการนำไปใช้

ปัญหา นักศึกษาไม่มีผู้ชี้แนะปัญหาในการทำวิจัยเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งต่อไปได้ ผลงานวิจัยไม่มีที่ลงบทความได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ขาดการส่งเสริมงานเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะ มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมงานวิจัยอย่างจริงจัง จัดให้มีการสัมมนาวิชาการเพื่อให้ นักศึกษาได้เผยแพร่งานวิจัยของตนเองได้และเป็นการส่งเสริมงานวิจัยครั้งต่อไปได้อย่างดี

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนวิชาการเปียบวิจัยระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านเนื้อหาการสอน, ด้านวิธีการสอน, ด้านผลการเรียนการสอน และด้านความสามารถในการนำไปใช้ มีประเด็นที่ผู้วิจัยค้นพบจากการศึกษา ซึ่งสามารถอภิปรายผล ได้ ดังนี้

1) **ด้านเนื้อหาการสอน** ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนวิชาระเบียบวิธีระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านเนื้อหาการสอนโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ด้านการกำหนดปัญหา การตั้งหัวข้อเรื่อง การทบทวนวรรณกรรม การตั้งวัตถุประสงค์อธิบายเข้าใจง่าย และด้านการตั้งสมมติฐานการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณมีความชัดเจน รองลงมาได้แก่ ด้าน อธิบายความหมายของการวิจัยมีความชัดเจน และด้านวิธีดำเนินการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย อธิบายขั้นตอนได้อย่างละเอียดถูกต้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการวิจัย คือ กระบวนการที่มีการดำเนินการอย่างมีระบบแบบแผน เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ สำหรับปัญหาที่ได้ตั้งเอาไว้แล้วในโครงร่างการวิจัย การดำเนินการอย่างเกี่ยวโยงและต่อเนื่องตามขั้นตอนเพื่อให้บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ ขั้นตอนในการดำเนินงานโดยทั่วไปจะเริ่มจากการกำหนดปัญหาและหัวข้อสำหรับการวิจัยตามด้วยการกำหนด วัตถุประสงค์สมมติฐาน พื้นที่ และประชากรเป้าหมาย วิธีการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และท้ายที่สุดคือ การตีความหมายจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ

บุญชม ศรีสะอาด ได้กล่าวไว้ในหนังสือ การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่) ว่า การวิจัยเป็นกระบวนการค้นคว้าหาความรู้ที่เชื่อถือได้ โดยมีลักษณะที่มีกระบวนการที่มีระบบแบบแผนมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนชัดเจน ดำเนินการศึกษาค้นคว้าอย่างรอบคอบไม่ลำเอียง มีหลักเหตุผล บันทึกและรายงานออกมาอย่างระมัดระวัง”

2) **ด้านวิธีการสอน** ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนวิชาระเบียบวิธีระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านวิธีการสอนโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ด้านสอนแบบบรรยาย รองลงมาได้แก่ ด้านสอนตามเอกสารประกอบการสอน/ตำรา ด้านการสอนแบบเชิงปฏิบัติการ ด้านการสอนแบบใช้สื่อ Power Point ประกอบการบรรยาย และด้านการสอนโดยวิธี Online ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามครรลองของการศึกษาไทยมาตั้งแต่มัธยมจนถึงอุดมศึกษา ซึ่งจะยึดหลักการสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่ โดยจะมีเอกสารประกอบการสอนเพื่อให้นักศึกษาได้กลับไปทบทวนความรู้ที่อาจารย์ได้บรรยายมา นอกจากนี้อาจมีอุปกรณ์ช่วยในการสอนด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ใช้สื่อ Power Point ประกอบการบรรยาย เพื่อให้นักศึกษาได้เห็นภาพพจน์ที่ชัดเจนขึ้น ส่วนวิธีการสอนแบบ Online เป็นวิธีใหม่ที่ยังไม่ค่อยนิยมมากนักเพราะมีอุปสรรคในการศึกษามากทั้งการลงทุนซื้ออุปกรณ์ในการใช้สื่อ Online ที่มีราคาแพงแล้ว ยังต้องมีความตั้งใจในการศึกษาด้วยตนเองอีกมาก ทำให้ผลการเรียนไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จึงไม่ค่อยเป็นที่นิยมของสถานศึกษาเท่าใดนัก กระบวนการ

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีประสบการณ์ เจตคติ และพฤติกรรมตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพโดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนการสอนต่างๆ ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ สุมิตร คุณานุกร ได้กล่าวไว้ในหนังสือ การจัดการเรียนการสอน ว่า การจัดการเรียนการสอนหรือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในวิชาทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติทาได้หลายวิธี แต่ในสาระสำคัญเราอาจจะจำแนก การจัดการเรียนการสอนได้ 3 ลักษณะ คือ ผู้สอนเป็นผู้ให้เนื้อหา ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันคิดค้นเนื้อหาวิชา และผู้เรียนศึกษาเองจากสื่อการสอนที่ผู้สอนเตรียมไว้ให้

3) ด้านผลการเรียนการสอน ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนวิชาการะเบียบวิจัยระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านผลการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ด้านนักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าข้อมูลได้อย่างอิสระ รองลงมาได้แก่ ด้านนักศึกษายอมรับว่ามนุษย์เป็นผู้มีปัญญาและเหตุผล ด้านสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้ ด้านมีวิจาร์ณญาณในการเสพข้อมูลต่างๆ อย่างมีเหตุผล และด้านนักศึกษา มีความระมัดระวังต่อความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้น ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า การวัดผล เป็นวิธีการที่จะทำให้ทราบปริมาณและคุณภาพโดยอาศัยเครื่องมือหรือวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกต การตรวจผลงาน การสอบถาม หรือสัมภาษณ์และการใช้แบบทดสอบ ส่วนการประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนใช้วัดความรู้ความสามารถ การพัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงทางเจตคติ ทักษะ รวมทั้งผลสำเร็จทางการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำมาสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ ประเสริฐธรรมโวหาร กล่าวไว้ในหนังสือ หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา ว่า การประเมินผล หมายถึง การประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ และเพื่อการตัดสินผลการเรียนรู้ของนักเรียน จัดเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งจะช่วยให้ครูได้ทราบระดับความเจริญงอกงามของเด็กแต่ละคนว่ามีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น หรือลดลงอย่างไรผู้เรียนได้เกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ เจตคติ และการปฏิบัติตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้เพียงใดหรือไม่

4) ด้านความสามารถในการนำไปใช้ ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนวิชาการะเบียบวิจัยระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านความสามารถในการนำไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ด้านนักศึกษาเป็นผู้มีเหตุผลมากขึ้น รองลงมาได้แก่ ด้านนักศึกษาสามารถเข้าระบบเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้น ด้านนักศึกษาสามารถแยกแยะปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง ด้านนักศึกษามีระบบการคิดที่เป็นขั้นตอนและเหตุผล และด้านนักศึกษามีระเบียบวินัยมากขึ้น ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า การวิจัย เป็นกระบวนการที่มีการดำเนินการอย่างมีระบบแบบแผน เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่มีความถูกต้องและเชื่อถือได้

สำหรับปัญหาที่ได้ตั้งเอาไว้แล้วในโครงร่างการวิจัย การดำเนินการวิจัยตามกระบวนการอย่างมีระบบและระเบียบแบบแผน หมายถึง การดำเนินการอย่างเกี่ยวโยงและต่อเนื่องตามขั้นตอนเพื่อให้บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ ขั้นตอนในการดำเนินงานโดยทั่วไปจะเริ่มจากการกำหนดปัญหาและหัวข้อสำหรับการวิจัยตามด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์สมมุติฐาน พื้นที่ และประชากรเป้าหมาย วิธีการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และท้ายที่สุดคือการตีความหมายจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นผลของการได้ศึกษาทำวิจัยของนักศึกษาจึงทำให้เกิดทักษะแก่ตนเอง แน่นนอนผู้ทำวิจัยเองย่อมมีเหตุผลมากขึ้นจึงเป็นด้านความสามารถในระดับต้นๆ ที่ผู้ทำวิจัยได้รับประโยชน์ นอกจากนี้ผู้ทำวิจัยเองย่อมสามารถเข้าถึงระบบเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้นเพื่อค้นคว้าหาหลักฐานข้อมูลวิชาการต่างๆ เพื่อใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยเองย่อมสามารถแยกแยะปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง มีระบบการคิดที่เป็นขั้นตอนมีเหตุผล และทำให้ผู้วิจัยมีระเบียบวินัยมากขึ้น ล้วนเป็นผลประโยชน์ที่ผู้วิจัยเองได้รับในการฝึกฝนการทำวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ สุวิมล ว่องวาณิช ได้กล่าวไว้ในหนังสือการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ตอนหนึ่งว่า “การประเมินผล หมายถึงกระบวนการตีความหรือตัดสินคุณค่าของสารสนเทศที่รวบรวมมาได้ โดยสารสนเทศที่รวบรวมมาได้จากกระบวนการประเมินนั้น เป็นเสมือนภาพจากกระจกเงาที่สะท้อนให้เห็นภาพผู้เรียนในห้องเรียนเท่านั้น สารสนเทศเหล่านั้นได้สะท้อนคุณค่าในตัวผู้เรียนที่เราตั้งไว้หรือไม่ กล่าวคือนักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่เรามุ่งมั่นให้เขาเรียนรู้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด” มีงานวิจัยที่สอดคล้องกับงานวิจัยนี้ที่เป็นแนวทางในการทำวิจัยของนักศึกษาใน 4 ด้านได้แก่ด้านเนื้อหาที่สอน วิธีการสอน ผลการเรียนรู้การสอน และความสามารถในการนำไปใช้ ดังนี้ จิตติมา อัครธิตินพงศ์ ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในเรื่องความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของนักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี 4 ปี สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประจำปีการศึกษาที่ 2/2552 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการประเมินผล การเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และในด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ในส่วนของเนื้อหาวิชานั้นมีความทันสมัย เหมาะสมกับสาขาที่เรียน เป็นวิชาที่น่าสนใจ สารเนื้อหาดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ แต่ควรให้มีเนื้อหาที่ยาวกว่านี้ โดยถ้าเป็นแบบเนื้อหาตามหนังสือที่เหมาะสมกับการบรรยายจะเป็นผลดีมาก ส่วนของผู้สอน มีการสอนที่แทรกประสบการณ์ดีมาก ทำให้เข้าใจได้ความรู้ มีความเป็นกันเอง มีการเอาสื่อใหม่ๆ มาสอนเสมอ และผู้สอนมีความเอาใจใส่กับผู้เรียนเป็นอย่างดี ส่วนของกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนมีกิจกรรมที่หลากหลาย มีการจัดงานเป็นกลุ่มให้กับนักศึกษา แต่นักศึกษาในห้องไม่ค่อยให้ความร่วมมือกัน ส่วน

ของปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน ผู้สอนมีส่วนช่วยกระตุ้นการสอนให้กับนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ความรู้ และนำไปใช้ประโยชน์ แต่อยากให้มีสื่อที่สนับสนุนที่พร้อมกว่านี้ และในส่วนของประเมินผลการเรียนการสอน ผู้สอนมีความยุติธรรม ประเมินตามความเป็นจริง และมีการแจ้งคะแนนให้นักศึกษาทราบก่อนสอบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนวิชาการระเบียบวิธีวิจัยระดับมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่พึงเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่สามารถนำไปวางแผนปรับปรุงการดำเนินงานของบัณฑิตวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ สนองต่อความต้องการของประชาชนดังนี้

1) ควรดำเนินงานแบบเชิงรุก รวดเร็ว สามารถสนองต่อความต้องการของนักศึกษาอย่างทันท่วงที มีประสิทธิภาพ

2) ควรส่งเสริมหลักสูตรสัมมนาระเบียบวิธีวิจัยเพื่อเพิ่มทักษะงานวิจัยให้แก่ศึกษาอย่างจริงจัง

3) พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านงานวิจัยเพื่อสนองความต้องการให้แก่ศึกษาเพื่อใช้ในการค้นคว้าเอกสารงานวิจัยได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1) ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย แบบยั่งยืน บนฐานเศรษฐกิจพอเพียง

2) ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: ศูนย์สภาลาดพร้าว. 2545

กิตติมา ปรีดีดิลก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรภาพพัฒนา, 2532

จิตติมา อัครธิตินพงศ์, ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของ

นักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี 4 ปี สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัย

ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประจำปีการศึกษาที่2/2552, รายงานวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา, 2552

ณัฐสุดา ผาโล, การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานในรายวิชาโครงการการท่องเที่ยวและการ

บริการ หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการท่องเที่ยวและการบริการ, รายงานวิจัย,

มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ 2559

- ติลก บุญเรืองรอด, *การวางแผนการศึกษาระดับสถาบันการศึกษา*, กรุงเทพมหานคร : แสงสุทธิการพิมพ์, 2535
- บุญชม ศรีสะอาด, *การพัฒนาการแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2541
- บุญชม ศรีสะอาด, *การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.2553
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ มหานคร, 2544
- พระครูสิริรัตนาวตฺร (ที ฐานวโร) นางพิรญาณ์ นวลมะ, *การศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอนวิชา ตรรกศาสตร์เบื้องต้นในฐานะวิชาพื้นฐานทั่วไปสำหรับนิสิต, รายงานการวิจัย*, มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช, พ.ศ. 2550
- พิจิตรา ทีสุกะ, *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐานวิชาการพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู, วิทยานิพนธ์, หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน, ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 2556
- เยาวพา เดชะคุปต์, *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย*, กรุงเทพมหานคร : ดวงกลมสมัย, 2542
- วารสารวิจัยและพัฒนาโลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, *สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, (เดือนมกราคม – เดือนเมษายน พ.ศ. 2558)
- รังสีจันท์ สุวรรณสทธิกร, *การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชา LSC305การจัดการผู้ขายปัจจัยการผลิตสัมพันธ์, รายงานวิจัย*, มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2555
- วีรนุช ปิณฑวนิช, *กะเทาะร่างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สานปฏิรูป. 2544
- วิชัย วงษ์ใหญ่, *พัฒนาหลักสูตรและการสอน-มิติใหม่*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525
- วิชัย วงศ์ใหญ่. *การเรียนรู้อย่างมีความสุข : สารเคมีในสมองกับความสุขและการเรียนรู้*. สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, กระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพฯ : การพิมพ์, 2544
- วิชัย ต้นศิริ, *คำอธิบายพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*, กรุงเทพมหานคร : สายธาร, 2543
- วิชัย ต้นศิริ, *อุดมการณ์ทางการศึกษา : ทฤษฎีและปฏิบัติ*, กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์, *แนวทางจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัย*, กรุงเทพฯ :ดวงกลม, 2538
- สมน อมรวีวัฒน์, *คำถามคำตอบบางข้อเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา*.ใน *อำไพ สุจริตกุล (บรรณาธิการ)*,เอกสารทางวิชาการ : หลักสูตรและการสอนระดับประถมศึกษา, 2514
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ, *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2529
- สมิตร คุณากร, *หลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: สยามการพิมพ์. 2540
- สลิตา รินสิริ, *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์*

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2, *ปริญญาพันธ์*, หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558
- สุจินต์ ไจกระจำง, สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, *รายงานวิจัย*, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2553
- สุดารักษ์ เนื่องชมพู, สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายวิชา RTV 425ธุรกิจกองถ่าย
สาขาวิชา วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์, คณะนิเทศศาสตร์, *รายงานวิจัย*,
มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2553
- อุดมพร อมรธรรม, *ปรัชญาการศึกษาพระเจ้าอยู่หัว*, กรุงเทพมหานคร : แสงดาว, 2549
- อดิศักดิ์ ศุภธนสินเชษม. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายวิชา CSE 105 โครงสร้าง
ข้อมูล สาขาวิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์. *รายงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน*.
มหาวิทยาลัยศรีปทุม. 2554
- Connelly & Clandinin, *Teachers as curriculum planners :Narratives of experience*. New
York : Teachers College Press.1988
- Bredelkamp & Copple Bredekamp, S. (1987). *Developmentally appropriate practice in
early childhood programs serving children from birth through age 8*
(Expanded edition). Washington, DC : NAECY.1997